

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16CoZm/243/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113208260
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3113208260.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrylovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivce Čelkovej v spore žalobcu CD Consulting s.r.o. so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČ 264 29 705, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanému C. R., bytom O. XXX, o zaplatenie príslušenstva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 39CbZm/118/2013-86 zo dňa 17. septembra 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd späťvzatie žaloby v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne p r i p ú š ť a , v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e . Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v čase platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie sumy príslušenstva zmenkovej sumy a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca podal žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia príslušenstva zmenkovej sumy. Pri určení právomoci, vecnej a miestnej príslušnosti postupoval súd prvej inštancie podľa článku 2 bod 1 Nariadenia č. 44/2001 o príslušnosti, uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (Brusel I). Pri určovaní rozhodného práva postupoval súd prvej inštancie podľa § 10 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len ZMPSP) a danú vec posudzoval podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, nakoľko jeho použitie zodpovedá rozumnému usporiadaniu daného vzťahu, keď iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodného práva v konaní nebola preukázaná. Súd prvej inštancie konštatoval, že ide o cezhraničný spor a hodnota pohľadávky nepresahovala 2 000 eur Posúdil predmetný spor z procesného hľadiska podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007. S poukazom na článok 5 bod 1 Nariadenia č. 861/2007 mal súd prvej inštancie za to, že ústne pojednávanie pre rozhodnutie veci bolo potrebné a preto nariadil pojednávanie.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že dňa 28.09.2009 žalovaný uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu, so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava (ďalej len veriteľ) zmluvu o úvere č. 302900090, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver v sume 1.700 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť zvýšené o poplatok v sume 460 eur, spolu v sume 2.160 eur v 2 mesačných splátkach po 1.080 eur. Súčasťou zmluvy o úvere boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Z predloženej zmenky je zrejmé, že bola vystavená v Trenčíne dňa 28.09.2009 na sumu 872,13 eur, obsahuje vyhlásenie vystaviteľa, že za zmenku zaplatí

na rad Pohotovosť sumu 872,13 eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 21.02.2010. Miesto splatenia je určené ako Pohotovosť, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava. Na zmenke je tiež uvedená doložka bez protestu a na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Vystaviteľom zmenky je C. R., bydliskom O. XXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX. Zmenka je vystaviteľom podpísaná a vyplýva z nej číslo úverovej zmluvy 302900090. Na rube zmenky je vyznačený indosament, podľa ktorého sa namiesto pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o. stáva novým veriteľom CD Consulting, s. r. o., so sídlom K červenému dvoru 3269/25a, Praha, Česká republika, IČO 26429705.

3. Súd prvej inštancie posúdil právnu vec podľa ním citovaných príslušných ustanovení slovenského hmotného práva, Občianskeho zákonníka, zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ) a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Návrh podaný žalobcom prvej inštancie nie je dôvodný. V zmysle platných právnych predpisov a judikatúry (napr. rozhodnutie ESD sp. zn.

C-419/2011, rozhodnutie ESD sp. zn. C-76/10) je súd povinný v každom štádiu konania a v každom druhu konania z úradnej povinnosti skúmať, či sa v tej ktorej konkrétnej veci nejedná o spotrebiteľský právny vzťah, a teda či sa na daný právny vzťah použijú právne normy spotrebiteľského práva za účelom zabezpečenia ochrany spotrebiteľa. Keďže tak súd musí robiť v každom druhu konania, vzťahuje sa táto povinnosť aj na konanie, v ktorom sa uplatňuje právo zo zmenky. O to viac, keď už z úradnej činnosti súdu je známa skutočnosť, že právny predchodca žalobcu- spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o., v prospech ktorej žalovaný zmenku vystavil a ktorá ju prijala, vykonáva svoju činnosť prevažne poskytovaním spotrebiteľských úverov a tiež je vedená v registri veriteľov a podregistri iných veriteľov vedených Národnou bankou Slovenska ako iná spoločnosť poskytujúca spotrebiteľské a iné úvery. Preto sa súd prvej inštancie napriek abstraktnosti zmenkových vzťahov zaoberal aj kauzou, t. j. dôvodom vzniku zmenky. Dôvodom vzniku zmenky je zmluva o úvere, ktorú si súd v rámci vykonávania dokazovania zaobstaral. Po preskúmaní tejto zmluvy dospel súd prvej inštancie k záveru, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Je to predtlačená formulárová zmluva, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Účastníkmi zmluvy sú na jednej strane dodávateľ, ktorého reprezentuje spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. a na strane druhej spotrebiteľ, ktorým je žalovaný. Bližšie súd predmetný úver vyhodnotil ako spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahuje právna úprava zákona č. 258/2001 Z. z. V kontexte tohto zákona môže byť spotrebiteľom len osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. V danom prípade bol síce úver poskytnutý na výkon povolania, avšak na tomto mieste možno konštatovať, že účel úveru uvedený v zmluve je zo strany veriteľa (dodávateľa) špekulatívny v snahe vyhnúť sa právnenému režimu spotrebiteľských úverov. Je vecou veriteľa (dodávateľa), aby preukázal skutočný účel použitia poskytnutého úveru, a preto v prípade pochybností, či ide alebo nejde o spotrebiteľský vzťah, dôkazné bremeno spočíva práve na ňom (uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 23.02.2010, sp. zn. 10CoE/5/2010). Dodávateľ musí bezpečne, t. j. spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti, preukázať nesporebný charakter zmluvy. Za bezpečné preukázanie nemožno v žiadnom prípade považovať len všeobecný údaj o poskytnutí úveru na výkon povolania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie žalovaného a aký konkrétny súvis s týmto povolaním žalovaného vôbec uzavretie konkrétnej zmluvy má. Keďže veriteľ (dodávateľ) toto nepreukázal, súd prvej inštancie na túto okolnosť neprihliadol a považoval predmetnú zmluvu za zmluvu o spotrebiteľskom úvere a v širšom slova zmysle za zmluvu spotrebiteľskú. Navyše aj s ohľadom na vek žalovaného, ktorý mal pri uzatváraní zmluvy (62 rokov), je viac než pochybné, že predmetný úver si mienil podľa udania právneho predchodcu žalobcu zobrať za účelom výkonu povolania. V neprospech veriteľa (dodávateľa) svedčí aj fakt, že sa snažil vylúčiť použitie ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské zmluvy voľbou Obchodného zákonníka. Použitie ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich problematiku spotrebiteľských zmlúv má prednosť pred voľbou použitia iných právnych predpisov, konkrétne Obchodného zákonníka. Vzhľadom k tomu, že súd predmetnú zmluvu vyhodnotil ako spotrebiteľskú, zaoberal sa ďalej skúmaním neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve, a to v rámci ochrany spotrebiteľa, ktorú je povinný ex offo spotrebiteľovi poskytovať. Po preskúmaní zmluvy mal súd za to, že zmluva je koncipovaná tak, že je neobyčajne hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to najmä, ale nielen, v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (zmluvná pokuta, blankozmenka a pod.) a zároveň je celá zmluva koncipovaná výlučne len na prospech veriteľa bez toho, aby sa mohol dlžník aspoň minimálne zákonnými prostriedkami brániť. Rovnosť a vyváženosť práv a povinností zmluvných strán nie je zmluvou zabezpečená, práve naopak, zmluva obsahuje samé povinnosti dlžníka, sankcie za porušenie povinností v neprímeraných výškach bez ohľadu na výšku poskytnutého úveru a pod.,

ale žiadne práva dlžníka a samé práva a výhody veriteľa a žiadne povinnosti veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy ako aj na neprimerane vysoký poplatok za spracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom. Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Z toho dôvodu nemohlo právnomu predchodcovi žalobcu - spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. - ako veriteľovi z uzatvorenej úverovej zmluvy vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky podľa čl. 14 VPPU, z čoho logicky vyplýva, že ak aj zmenka vyplnená bola (napriek tomu, že právo na jej vyplnenie nevzniklo), nie je možné sa na základe nej úspešne domáhať akýchkoľvek práv (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 06.05.2008 sp. zn. 4 Obo 161/2007). Keďže v dôsledku neplatnosti zmluvy nevzniklo veriteľovi právo vyplniť vystavenú blankozmenku, zmenka nevznikla, a preto veriteľ nemal v čase indosamentu zmenky na žalobcu práva a povinnosti zo zmenky. Vzhľadom k tomu nemohol práva zo žalovanej zmenky previesť na žalobcu, nakoľko ich sám nemal (uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 50/2010-11 zo dňa 10.02.2010). Blankozmenka nie je skutočnou zmenkou, ale len jej zárodokom. Zmenkou sa stáva až po jej vyplnení. Keďže v danom prípade nemohla byť blankozmenka pre neplatnosť zmluvy vyplnená, nemôže byť ani zdrojom práv a povinností jej účastníkov. Súd prvej inštancie návrh žalobcu zamietol.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Poukázal na to, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o úvere, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca ani žalovaný dokazovanie v tomto rozsahu nenavrhl. V danej veci súd prvej inštancie mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračná zásada podľa čl. 5 Nariadenia) a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrnuté dôkazy. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods.3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak však tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods.1 veta prvá O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za žalovaného. Ak tak súd učinil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania

a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný sa tejto obrany nedovoľoval, pohľadávku žalobcu nerozporoval, svojim konaním ju prakticky uznal. Súd sám iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre žalovaného dostatočný podklad pre zamietnutie návrhu. Takéto správanie súdu je v právnom štáte neprijateľné a predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces garantované podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V odvolaní ďalej uviedol, že prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov na práva Európskej únie. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu

a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu, pričom ide o zmenku platnú, ktorá je abstraktným samostatným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať ani podmieňovať inými okolnosťami než tými, ktoré sú uvedené na zmenke. Súd prvej inštancie sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Sb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu, predovšetkým § 17 zák. č. 191/1950 Zb., z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Ak tak

v sporovom konaní nemôže robiť žalovaný, tým menej tak môže robiť sám súd. Súd porušil poučovaciu povinnosť prekročením ustanovenia § 5 ods. 1 O.s.p., porušil ustanovenia

o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia č. 861/2007 vykonané bez návrhu. Napadnuté rozhodnutie je prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Žalovaný uplatnený nárok nepoprel, no napriek tomu súd uplatnený nárok zamietol. Podľa názoru žalobcu konštatovanie súdu prvej inštancie, podľa ktorého je žalovaný podnikateľom, ale úver mu bol zo strany pôvodného majiteľa zmenky poskytnutý nie na podnikanie,

ale ako spotrebiteľský úver, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a je založené na domnienke a presvedčení súdu, ktoré nemôžu byť podkladom pre rozhodnutie. V súvislosti so záverom súdu prvej inštancie, že na zmenke napísaný zmenkový úrok sa prieči dobrým mravom, žalobca uviedol, že zmenku vystavila žalovaný, túto dobrovoľne podpísal. Sadzba zmenkového úroku 0,25 denne bola žalovanému známa v čase vystavenia zmenky a s takouto sadzbou žalovaný súhlasil.

V odvolaní žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22.08.2002, sp.zn. 25Cdo 1839/2000, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 05.09.2013, sp.zn. 10Co/79/2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.11.2013, sp.zn. 43CoZm/10/2013. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a žalobcovi prizná právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré v odvolaní vyčíslil.

5. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

6. Písomným podaním, ktoré došlo súdu prvej inštancie dňa 22.12.2015, zbral žalobca žalobu v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo zmenkovej sumy z uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy žalobu späť. Z dôvodu späťvzatia žalobca žiada, aby súd priznal zmenkový úrok len v časti 0,06 % denne zo zmenkovej sumy.

7. Žalovaný prevzal čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom dňa 22.03.2016, na ktoré nereagoval.

8. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p. v znení neskorších predpisov.

9. Podľa § 370 ods. 1 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia súd späťvzatie nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

10. Podľa § 370 ods. 2 C.s.p. súd späťvzatie nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Pretože žalovaný nevyslovil nesúhlas s čiastočným späťvzatím žaloby, odvolací súd na základe procesného úkonu žalobcu, ktorým vzal žalobu čiastočne späť, konštatoval bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 ods. 1 C.s.p., že boli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 370 C.s.p. ods. 1, 2 a 3. Odvolací súd pripustil čiastočné späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie zastavil.

11. Odvolací súd preskúmal vec v zostávajúcej časti na v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 C.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p., keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

12. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti.

13. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

14. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 191 C.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona zmenkového a šekového žalobu zamietol a žalovanej ako úspešnej strane konania náhradu trov konania potrebných na účelné

uplatňovanie a bránenie práva nepriznal. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie podrobne a presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

15. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie namietal, že súd prvej inštancie vykonal nikým nenavrhnuté dokazovanie, svojvoľne rozšíril rozsah dokazovania, a najmä neumožnil účastníkom konania vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu (koncentračná zásada v zmysle čl. 5 Nariadenia). Poukázal na to, že súd samotný nie je legitimizovaný vznášať za žalovaného námietky voči zmenke, pretože tým porušil princíp kontradiktórnosti konania a rovnosti strán sporu ako súčasť práva na spravodlivý proces.

16. Kľúčovými cieľmi európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu stanovenými v článku 1 nariadenia sú zrýchlenie, zjednodušenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch v rámci EÚ a zníženie nákladov, čím sa zjednoduší prístup k spravodlivosti. Pri plnení týchto cieľov majú súdy kľúčovú úlohu iniciovať kontroly a určovať postup, ktorý treba v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu dodržiavať, ako aj primeraným spôsobom uplatňovať vnútroštátne procesné právo, čo vyplýva z článku 19 Nariadenia. V zmysle bodu 9 preambuly Nariadenia by mal súd rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu, v akom sa vykonávajú dôkazy.

17. Jedna zo zásadných odvolacích námietok žalobcu spočívala v tom, že žalovaný sa v konaní žiadnej obrany nedovoľoval, námietky voči zmenke nevzniesol, a preto mal súd prvej inštancie vo veci rozhodnúť vyhovujúcim rozhodnutím. Tento názor je však nesprávny. Článok 4 Nariadenia upravuje zjednodušený, a v zásade písomný spôsob vedenia konania s nízkou hodnotou sporu a môže vzbudiť dojem, že súd nemá k dispozícii iné dôkazné prostriedky než v ňom uvedené, a nemá v zásade možnosť oboznámiť sa s inými písomnými dôkazmi, napr. so spotrebiteľskou zmluvou. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo však cieľom Nariadenia obmedziť sudcov pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie veci, ale umožniť im využívanie technických a iných prostriedkov v záujme toho, aby dokazovanie prebehlo čo najjednoduchším a najmenej zaťažujúcim spôsobom (čl. 9 ods. 3 Nariadenia). Z článkov 8 a 9 Nariadenia jednoznačne vyplýva, že aj v konaniach s nízkou hodnotou sporu je zachovaná možnosť sudcu vykonať potrebné dokazovanie a napr. aj nariadiť ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné. Aj napriek zjednodušenej forme tohto druhu konania považoval odvolací súd postup súdu prvej inštancie za správny, pričom súd prvej inštancie rešpektoval ustálenú judikatúru Súdneho dvora, v zmysle ktorej je súd povinný ex offio prihliadať na nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Aj keď súčasné procesné predpisy vo všeobecnosti prenechávajú do značnej miery smerovanie konania v dispozícii strany sporu (zvyšujúci sa dôraz na dispozitívnosť a kontradiktórnosť konania), nemožno pripustiť, aby sa súdy (sudcovia) dostali do postavenia, aby len automaticky vytvárali exekučné tituly vychádzajúce iba z formálnych náležitostí podkladov rozhodnutia. Takýto prístup by bol v rozpore so § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., v ktorom je zakotvené právo aj povinnosť sudcov byť pri výkone svojej funkcie nezávislý, zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhodovať nestranne a spravodlivo. Preto, v akokoľvek formalizovanom procesnom postupe musí súd dbať, aby neprestal byť orgánom ochrany práv. Ani náležitý procesný postup tak nemôže viesť k vydaniu rozhodnutia, ktoré by učinilo vykonateľným nárok založený na takých excesoch, ako je zjavná absolútna neplatnosť právneho úkonu, zneužitie práva, šikanóznny výkon práva a podobne. To neznamená, že by zodpovednosť za výsledok sporu nemala byť zásadne na strane sporu a ani to, že by súd mal nahrádzať jeho pasivitu. Je však potrebné vnímať hranicu, po ktorú môže byť nepriaznivý výsledok sporu odôvodniteľný prístupom účastníka k uplatneniu jeho práv v konaní, ale za ktorou je súd povinný zamedziť tomu, aby svojou autoritou aproboval nežiaduce použitie práva. Práve takéto postavenie súdu je nevyhnutným atribútom právneho štátu a spravidla je vyjadrené v procesných ustanoveniach predpisov stanovujúcich ich základné princípy vychádzajúce z hodnotových základov spoločnosti. V prípade Nariadenia je to jednoduchý odkaz na spravodlivosť ako vodiaci princíp, na ktorý priamo odkazuje v bode 1 preambuly. Nebolo by možné považovať za spravodlivé také rozhodnutie, ktoré by súd vydal napriek závažným principiálnym pochybnostiam o dôvodnosti uplatneného nároku iba preto, že bol dodržaný procesný postup, ktorý sám o sebe dovoľuje uplatnenému nároku vyhovieť. Vzhľadom na to bol súd prvej inštancie aj v procese podľa Nariadenia oprávnený rozhodnúť inak ako vyhovením návrhu (a to aj za situácie, že by žalovaný v žalobnej odpovedi nárok prípadne akceptoval), a bol

oprávnený aj na vykonanie dôkazov, ktoré strany sporu nenavrhl, pretože boli nevyhnutné pre také rozhodnutie vo veci, ktoré zabránilo aprobovaniu zjavne neprimeraného použitia zmenky.

18. Žalobou v predpísanej podobe (tlačivo A) podanou podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplataenia príslušenstva zmenkovej sumy a náhrady trov konania. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia má konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomnú formu. Súd nariadi ústne pojednávanie iba vtedy, ak to považuje za potrebné alebo ak to navrhnú účastníci, príp. niektorý z nich.

V súlade s článkom 19 Nariadenia ak Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi slovenským procesným právom. Procesný postup súdu je upravený v článku 5 ods. 2 - 7, článku 6, 7, 8, 9, článku 12 ods. 2 Nariadenia,

v ostatnom sa tento postup riadi Občianskym súdnym poriadkom. Kľúčovými cieľmi európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu stanovenými v článku 1 Nariadenia sú zrýchlenie, zjednodušenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch v rámci Európskej únie zníženie nákladov, čím sa zjednoduší prístup

k spravodlivosti. Pri plnení týchto cieľov majú sudy kľúčovú úlohu iniciovať kontroly a určovať postup, ktorý treba v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu dodržiavať, ako aj primeraným spôsobom uplatňovať vnútroštátne procesné právo, čo vyplýva z článku 19 Nariadenia. V zmysle bodu 9 preambuly Nariadenia by mal súd rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu, v akom sa vykonávajú dôkazy. Povinnosť súdu kontrolovať a určovať postup v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa posilňuje v zmysle článku 12 ods. 2 Nariadenia, ktorým sa súdu ukladá povinnosť podporovať strany sporu, pokiaľ ide o procesnoprávne veci, a to poskytovaním informácií o procesnoprávných otázkach, pričom z odôvodnenia čl. 9 vyplýva, že súd musí v záujme zabezpečenia spravodlivosti konania voči obidvom stranám sporu postupovať rovnakým spôsobom. Povinnosť informovať strany o procesnoprávných otázkach si súd môže v závislosti od vnútroštátnych postupov plniť rôznym spôsobom.

19. Odvolací súd v konaní nezistil, že pred súdom prvej inštancie došlo k vadám v postupe súdu podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania. Podľa čl. 5 ods. 2, 3 Nariadenia vyzval súd žalovaného tlačivom C na odpoveď a spolu s tlačivom C zaslal súd prvej inštancie žalovanému žalobu a poučenie účastníka konania. Doručované písomnosti boli žalovanému doručené dňa 17.07.2013. Z úradnej činnosti súd prvej inštancie pripojil do spisu zmluvu o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré zaslal účastníkom konania na vyjadrenie s tým, že súd vykoná dôkaz ich oboznámením. Podľa § 100 ods. 1 posledná veta O.s.p. vykonal súd prvej inštancie predbežné právne posúdenie veci. Zároveň súd prvej inštancie zaslal právnenmu zástupcovi žalobcu a žalovanému poučenie účastníka konania. Právny zástupca žalobcu prevzal tieto listiny dňa 19.01.2015 a žalovaný dňa 27.01.2015. Pripojením týchto listín bez návrhu účastníkov konania, vykonal súd prvej inštancie skutkové zistenia, ktoré posúdil ako právne významné pre rozhodnutie o uplatnenom nároku a následne vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 17.09.2015, na ktorom aj vyhlásil rozsudok.

20. V súlade s bodom 22 preambuly, článkom 12 ods.2 a 19 tohto Nariadenia je súd povinný poučiť účastníkov o ich procesných právach. Je potrebné postupovať v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré jednoznačne v § 120 ods. 4 O.s.p. platného a účinného do 30.06.2016 ukladá povinnosť súdu prvej inštancie pred rozhodnutím vo veci samej poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

21. Súd prvej inštancie dodržal v konaní procesný postup, ktorý vyplýva z Nariadenia a v spojení s ním z príslušných ustanovení O.s.p. platného a účinného v čase rozhodovania, pričom postupoval v súlade s § 120 O.s.p. platného a účinného do 30.06.2016, a účastníkov konania poučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. platného a účinného do 30.06.2016 o dôkaznej povinnosti. Túto povinnosť má súd bez ohľadu na to, či je účastník konania právne zastúpený. V nadväznosti na oznámenie súdu adresované účastníkom konania, že vykoná z vlastnej iniciatívy aj iné, než účastníkmi predložené dôkazy, sa toto poučenie javilo ako potrebné. Splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci

samej, na možnosť napadnúť toto rozhodnutie v riadnom, prípadne aj v mimoriadnom opravnom konaní, pretože jeho obsahom je významné obmedzenie predkladať alebo označovať v ďalšom konaní dôkazné prostriedky a skutočnosti, hoci objektívne existujú. Súd prvej inštancie musí splniť túto poučovaciu povinnosť s osobitným zreteľom na to, že spravidla ide o poslednú reálnu možnosť predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky a skutočnosti, ktoré by mohli priniesť skutkové poznatky nevyhnutné na úspech žaloby alebo účinnú obranu proti nej.

22. Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré súd prvej inštancie pripojil do spisu bez návrhu účastníkov konania podľa § 120 ods. 1 posledná veta O.s.p. platného a účinného do 30.06.2016 a ktoré pri rozhodovaní posúdil ako významné pre zistenie skutkového stavu a právne posúdenie žalobcom uplatneného peňažného nároku zo zmenky podľa § 123 O.s.p. platného a účinného do 30.6.2016. Citované zákonné ustanovenie dáva súdu možnosť vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, za účelom zistenia skutkového stavu, zvlášť za situácie aká nastala v danom spore. Ide vlastne o prelomenie zásady formálnej pravdy v sporovom konaní. Tento postup je výnimočný a je možné ho využiť vtedy, keď je vykonanie nenavrnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie mal zo žalobcom predloženej vlastnej zmenky preukázané, že pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o., na rad ktorej vystavil dňa 08.03.2010 žalovaný zmenku, na líci ktorej sa nachádza číslo zmluvy 302900244. Práve tieto skutočnosti boli podkladom pre postup súdu prvej inštancie podľa

§ 120 ods. 1 posledná veta O.s.p. platného a účinného do 30.06.2016, pretože vznikli pochybnosti, či zmenka vystavená žalovaným má alebo nemá zabezpečovací charakter, či zabezpečovala alebo nezabezpečovala plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, prípadne i zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

23. Ochrana spotrebiteľa ako povinnosť súdu vyplýva nielen z predpisov hmotného práva, ale aj z práva Európskej únie. Ak zmenka vznikla na zabezpečenie splnenia dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy, ide o spotrebiteľskú zmenku, v rámci ktorej existujú odlišnosti oproti zmenke z iného právneho vzťahu. Jednou z odlišností spotrebiteľskej zmenky je zohľadnenie kauzy právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla. Ďalšou odlišnosťou spotrebiteľskej zmluvy je ex offo súdna kontrola neprijateľnosti podmienok zmluvy, z ktorej zmenka vznikla a zmluvných podmienok jej vyplnenia. To platí aj v právnych veciach podľa Nariadenia, v ktorých má žalovaný postavenie spotrebiteľa. Súdny dvor Európskej únie vo viacerých rozsudkoch týkajúcich sa smernice 93/13/EHS (C-240-244/98, Oceano Grupo Editorial, C-243/08, Pannon GSM) vyslovil, že národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách ex offo, neskôr (C-137/08, VB Pénzügyi Lízing) dokonca vyslovil, že ich musí skúmať ex offo a (C-618/10, Banco Espa?ol de Crédito), že odporuje európskemu právu, ak ich súd nemôže skúmať a limine (t.j. ak ich môže skúmať len ex post). V takých prípadoch musí národný súd vykladať národné procesné i hmotné právo konformne s právom Európskej únie. Z ustanovenia § 17 zákona č. 191/150 Zb. nevyplýva zákaz skúmania kauzálnych námietok ex offo. Nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by zakazovalo alebo neumožňovalo súdu skúmať kauzálne vzťahy, na ktorých zabezpečenie bola vystavená zmenka. Čl. 7 ods. 3 Nariadenia stanovuje, že súd v prípade pasivity žalovaného len "vydá rozsudok", nestanovuje, že súd žalobe musí vyhovieť. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby z úradnej povinnosti skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Pripojením zmluvy o úvere a všeobecných podmienok poskytnutia úveru súd prvej inštancie neporušil koncentračnú zásadu, a tým, že účastníkom konania zaslal pripojené listiny, s obsahom ktorých sa súd prvej inštancie oboznámil a tieto posúdil ako dôkazy na zistenie skutkového stavu, neporušil ani princíp kontradiktórnosti súdneho konania a ani rovnosť účastníkov konania.

24. Vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ktorý vo viacerých rozhodnutiach poukázal na to, že spotrebiteľ sa či už z dôvodu nevýhodnej vyjednávacej pozície alebo z dôvodu neinformovanosti dostáva do nevýhodnejšieho postavenia a túto nerovnováhu súd môže odstrániť ex offo zbavením účinku nečestných zmluvných podmienok (porov. Oceano Gruppo editoriale spojené prípady C-240 až C-244/98). Súdny dvor zároveň judikoval, že existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú povahu zmluvnej podmienky (spojené prípady C-240 až C-244/98). Vyhodnotenie zmluvnej podmienky ako nečestnej nie je jednoduchá záležitosť. Smernica indikatívnym spôsobom vypočítava, čo všetko sa má pritom zohľadniť (posúdenie zmyslu posudzovanej klauzuly, posúdenie ostatných zmluvných podmienok, ich porovnanie s ostatnými

zmluvami, vyhodnotenie všetkých okolností prípadu a iných; čl.4 ods.1 smernice). Súdny dvor stanovil jasnú požiadavku na ochranu pred nečestnými klauzulami pri štandardných produktoch obdobne ako vyžadujú vnútroštátne pravidla verejného poriadku teda vždy za každých okolností (porov. C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčková, bod 50,51).

25. Proces podľa Nariadenia nie je vylúčený z pôsobnosti judikátov súdneho dvora a ex offio súdnej kontroly neprijateľnosti zmluvných podmienok. Zmenka je náročná na formality a aj v zmenkových právnych veciach je dôležité zaoberať sa ex offio neprijateľnosťou zmluvných podmienok zmluvy, ktorú zmenka zabezpečuje.

26. Žalobca, ktorý sa stal majiteľom niekoľkotisíc zmeniek indosamentom od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. si musel byť vedomý, že v skutočnosti ide o zmenkových dlžníkov ako spotrebiteľov, na ktorých dopadá osobitná ochrana (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a ktorých postavenie nie je možné nijako zhoršovať oproti postaveniu, ktoré garantuje Občiansky zákonník (§ 54 ods.1). Zmenky indosované na žalobcu majú priamy odkaz na zmluvu o úvere.

27. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s hmotným právom, keď riešil kauzu zmenky a zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky. Ako základnú a významnú neprijateľnú zmluvnú podmienku posúdil súd prvej inštancie dohodu o vyplnení zmenky ako súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. l/ Občianskeho zákonníka, nakoľko prijatím zmenky preniesol veriteľ povinnosť dôkazného bremena na spotrebiteľa (čl. 1 § 10 a § 17 zákona č. 191/1950 Zb.).

28. Odvolací súd považuje za potrebné v danej veci dodať, že zmluva o úvere je nielen zmluvou spotrebiteľskou, ale aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z., na vystavenie ktorej a na prijatie ktorej treba aplikovať § 4 ods. 6 citovaného zákona. Podľa tohto ustanovenia mohol veriteľ zmenku vystavenú dlžníkom, ktorý mal v záväzkovom vzťahu postavenie spotrebiteľa, prijať len ak išlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s týmto ustanovením, veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky (znenie od 1.1.2008 do 31.12.2010). V danom prípade spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. poskytla žalovanému úver vo výške 1.700 eur a po vyplnení zmenky (dohoda o vyplnení zmenky podľa článku 14 všeobecných podmienok) sumou 872,13 eur a dátumu začiatku úročenia zmenkovej sumy zmenku rubopisom previedla na žalobcu. Odvolací súd konštatuje, že zmenka bola vyplnená podstatne vyššou zmenkovou sumou než pripúšťa zákonné ustanovenie, pretože daný spotrebiteľský úver treba považovať pre absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere za úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov (absencia RPMN).

29. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, je toho názoru, že pôvodnému majiteľovi zmenky, remitentovi, nevzniklo právo zmenku vyplniť pre absolútnu neplatnosť dohody o vyplňovacom práve ani zmenku vystavenú žalovanou prijať. Žalobcovi zo zmenky nevzniklo právo na žiadne plnenie. Žalobca, ktorý nadobudol zmenku rubopisom na škodu dlžníka, sa nemôže úspešne domáhať plnenia titulom zmenky prijatej a vyplnenej v rozpore s hmotným právom, pretože ide o výkon práva, ktorý nepožíva právnu ochranu ako konanie v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

30. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. účinného od 1.7.2016 vo zvyšnej časti potvrdil.

31. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Keďže úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznal.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerov hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 C.s.p.)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 C.s.p.)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 C.s.p.). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).